

Indsats for at ophjælpe Øerne saa godt, man kunde. Jeg kan ikke tænke mig, at f. Eks. det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), som var Medlem af den første Venstreregering, hvori min ærede Kollega, Handelsminister Hage, var Finansminister, vil modsige mig, naar jeg siger, at man den Gang forsøgte at gøre et alvorligt Arbejde for Øerne. Jeg kan heller ikke tænke mig, at det ærede Medlem vil sige, at man ikke under Ministeriet Christensen, i hvilket Vilhelm Lassen var Finansminister, gjorde et lignende Arbejde. Vi har Love, der taler for, at dette Arbejde blev gjort baade under det første og det andet Venstreministerium. Og jeg vil have mig frabedt, at man skyder mig i Skoene, at det er mig, der er Skyld i, at det nu gaar saa galt. Jeg har set i et enkelt Højreblad, at det var egentlig den nuværende Regering, som havde ødelagt alt for Øerne. Det vil jeg have mig frabedt. Jeg har gjort det samme Arbejde som de andre Finansministre, jeg er gaaet med en ærlig Villie dertil, jeg har forsøgt at sætte mig saa godt ind i Sagerne, som det var mig muligt — man har jo desværre adskilligt at bestille, naar man er Minister —, og jeg har søgt at udføre det Arbejde, som jeg mente paalaa mig. Og jeg ser ogsaa saaledes paa Sagen — det vil jeg gerne sige —, at det aldeles ikke er umuligt at arbejde videre paa Øernes Ophjælpning. Hvis man vil anvende de Midler dertil, som kræves, er der naturligvis altid en Mulighed for, at vi kan komme ret langt; hvor langt, ved jeg ikke. Men det er meget store Midler, det drejer sig om, det vil jeg dog minde den høje Rigsdag om. Det vil, tror jeg, hvis man skal arbejde kulturelt, sanitært, økonomisk o. s. v. for en Ophjælpning, til at begynde med blive nødvendigt at anvende en 25 Mill. Kr., og man vil rimeligvis komme til det dobbelte i Aarenes Løb. Men det er altsaa ikke det, det for os gælder om. — Det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Foss) nævnte som en Mand, der vidste Besked med Øerne, min afdøde Ven Hagemann, og sagde, at man i dennes Pjece kunde læse sig til, hvorledes vi havde forsømt Øerne, og hvad vi skulde gøre. Men det ærede Medlem maa dog vide lige saa godt som jeg, at Hagemanns sidste Stilling til dette Spørgsmaal var, at der var intet at gøre, Øerne var uophjælpelige for os, de maatte afstaas til Amerika for deres egen Skyld. Det er i alt Fald det sidste, Hagemann har sagt til mig om den Sag. Men det er jo muligt, at man

alligevel her fra Landets Side kunde mene, at det var Forsøget værd.

Jeg har om dette Punkt, som ikke synes mig af saa stor Vigtighed i Øjeblikket, endnu kun at tilføje, at naar man mener, at vi skulde gaa af Vejen f. Eks. for Negerspørgsmaalet, er det ikke min Mening. Jeg ser ligesom andre saaledes derpaa, at der vistnok er et humant Arbejde at gøre der, men jeg kan paa den anden Side ikke være enig med dem, som mener, at en vestindisk Neger kan jævnstilles med f. Eks. en dansk Arbejder. Der er her, tror jeg, et folkepsykologisk Moment, der ogsaa maa tages i Betragtning, og som gør, at man ikke uden videre kan sammenstille Øernes Befolkning med den danske Befolkning. Det kommer f. Eks. frem ved Spørgsmaalet om Afstemning. Hvis man vil have Afstemning derovre, maa det erindres, at Spørgsmaalet ikke er af samme Art derovre, som det vilde være her i Danmark — ingenlunde. Jeg kan eksempelvis anføre, at en Mand, der længe havde opholdt sig paa Øerne som Embedsmand, kom til mig og sagde: „Kolonialloven skal nok revideres til næste Aar: var det ikke rimeligt, om ikke nødvendigt, at indføre almindelig Stemmeret?“ Saa sagde jeg: „Er det ogsaa muligt at gøre det? Kan man virkelig give Negrene almindelig Stemmeret, Mænd og maaske ogsaa Kvinder, ligesom herhjemme ved den nye Grundlov?“ Saa sagde han: „De kender ikke Negrene og ved ikke, hvor elskværdige de er.“ „Nej,“ sagde jeg, „jeg har jo ikke været i Vestindien.“ Saa sagde han: „Jeg kan forsikre Dem, at jeg har aldrig uddelt saa mange Slag med min Ridepisk og aldrig givet saa mange Lussinger som i de Aar, og de elskede mig.“ Nu ved jeg ikke, om danske Arbejdere er stillede paa samme Maade, om det var paa den Maade, man skulde opdrage dem til Kærlighed. Og denne Mand havde været Præst paa Øerne! Derfor ser jeg noget anderledes paa Sagen, end maaske andre gør; jeg er noget tvivlende overfor, hvorvidt man kan jævnstille Befolkningen paa Øerne med Befolkningen herhjemme.

Jeg tør sige, at der altsaa ikke her er Spørgsmaal om Penge. Det er sandt, at Øerne koster os $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. om Aaret. Koloniallotteriet bidrager jo dertil, men det er en ren Postering; Koloniallotteriet er en Indtægt for den danske Statskasse som enhver anden Indtægt. Ja, jeg vil dog ikke sige som enhver anden Indtægt, for jeg maa tilstaa, at selve Koloniallotte-